

КОЗА-ДЕРЕЗА

Українська народна казка

малюнки Параски Коломийко

Були собі дід та баба.

Поїхав дід у ярмарок та й купив собі козу.

Привіз її додому, переночували, а на другий день посилас старшого сина ту козу пасти.

Пас, пас хлопець її аж до вечора та й почав гнати додому.

Тільки до воріт став догонити, а дід став на воротях у червоних чоботях та й питається: „Кізонько моя мила, кізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла?”

„Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку,— тільки пила, тільки й їла!“

От дід розсердився на сина, що він погано худобу доглядає
та й прогнав його.

На другий день послав другого сина—меншого. Пас, пас хлопець козу аж до вечора та й почав гнати додому.

Тільки став до воріт догонити, а дід став на воротях у червоних чоботях та й питається: „Кізонько моя мила, кізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла?”

„Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: бігла через місточок ухопила кленовий листочок, бігла через гребельну та вхопила водиці крапельку, — тільки пила, тільки й їла!“

От дід і того сина прогнав.
На третій день посилав вже жінку.

От вона погнала козу, пасла увесь день, а ввечері тільки стала догонити до двору, а дід уже стоїть на воротях у червоних чоботях та й питається: „Кізонько моя мила, кізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла?“

„Ні, дідусю, я не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, — тільки пила, тільки й їла!“

От той дід прогнав і бабу.
На четвертий день погнав він уже сам козу.

Пас увесь день, а ввечері жене додому і тільки надігнав на дорогу, а сам навпростець пішов та став на воротях у червоних чоботях та й питається: „Нізонько моя мила, нізонько моя люба! Чи ти пила, чи ти їла?“

„Ні, дідусю, я не пила, я й не їла: бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, бігла через гребельку, вхопила водиці крапельку, — тільки пила, тільки й їла!“

От тоді дід розсердився, пішов до новаля, висталив ніж і став її різати. Ноза вирвалася та й утекла в ліс.

У лісі бачить коза зайчикову хатку,—вона туди вбігла
та й заховалась на печі.

От прибігає зайчик, коли чує—щось є в хатці. Зайчик питається:
„А хто в моїй хатці?“

А коза сидить на печі та й наже: „Я коза-дереза, за три копи куплена, півбока луплена, тупу-тупу ногами, сколю тебе рогами, ніжками затопчу, хвостиком замету,—тут тобі й смерть!“

От зайчик злякався, вибіг з хати та й сів під дубком. Сидить та й плаче.

Ноли йде ведмідь та й питається: „Чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?“ — „Як же мені, ведмедику, не планати, коли в моїй хатці звір страшний сидить?“

А ведмідь: „От я його вижену!“

Побіг до хати: „А хто, хто в зайчиновій хатці?”
А коза з печі: „Я коза-дереза, за три копн куплена, півбока
луплена, тупу-тупу ногами, сколю тебе рогами, ніжками затопчу,
хвостиком замету,—тут тобі й смерть!”

Ведмідь злякався та й побіг з хати. „Ні,—наже,—зайчину-побігай-
чину, не вижену—боюсь”.

От ізнов пішов зайчик та сів під дубном та й плаче. Коли йде вовк і питається: „А чого це ти, зайчику-побігайчику, плачеш?“ — „Як же мені, вовчику-братикуну, не планати, коли в моїй хатці звір страшний сидить?“ А вовк: „От я його вижену“. — „Де тобі його вигнати! Тут і ведмідь гнав, та не вигнав“. — „А я вижену“.

Побіг вовк до хати та й питається: „А хто, хто в зайчиковій хатці?” А коза з печі: „Я коза-дереза, за три нопи куплена, півбока луплена, тупу-тупу ногами, сколю тебе рогами, ніжками затопчу, хвостиком замету,—тут тобі й смерть!”

От вовк злякався та й побіг з хати. „Ні, — каже, — зайчику-побі-
гайчику, не вижену—боюсь“.

Зайчик знов пішов, сів під дубком та й плаче. Коли біжить лисичка, побачила зайчина та й питається: „А чого це ти, зайчику-побігайчику, плачеш?“—„Як же мені, лисичко-сестричко, не плакати, коли в моїй хатці страшний звір сидить?“ А лисичка: „От я його вижену“. — „Де тобі, лисичко, його вигнати! Тут і ведмідь гнав — не вигнав, і вовк гнав, та не вигнав, а то ти!“— „А я вижену!“

Побігла лисичка до хати та й питає: „А хто, хто в зайчиковій хатці?” А коза з печі: „Я коза-дереза, за три копн куплена, півбока луплена, тупу-тупу ногами, сколю тебе рогами, ніжками затопчу, хвостиком замету, — тут тобі й смерть!”

От лисичка злякалась та й побігла з хати. „Ні, — каже, — зай-
чику-побігайчику, не вижену—боюсь“.

Пішов зайчик, сів під дубком та й знов плаче. Моли це лізе рак-неборак та й питається: „Чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?” — „Як же мені не плакати, коли в моїй хатці страшний звір сидить?” А рак каже: „От я його вижену”. — „Де тобі його вигнати! Тут ведмідь гнав, та не вигнав, і вовк гнав, та не вигнав, і лисиця гнала, та не вигнала, а то ти!” — „А я вижену!”

От поліз ран у хату та й питається: „А хто, хто в зайчиковій хатці?” А коза з печі: „Я коза-дереза, за три копи куплена, півбока луплена, тупу-тупу ногами, сколю тебе рогами, ніжками затопчу, хвостиком замету,—тут тобі й смерть!”

А рак усе лізе та лізе, виліз на піч та й каже: „А я рак-неборак,
як ущипну—буде знан!”

Та як ущипне нозу клешнями!..

Ноза як замакає, та з печі, та з хати—побігла, тільки й видно!

Тоді зайчин, радий, прийшов у хатку, та так уже ракові длує...

Та й став жити в своїй хатці.

